

Kostunica prkosi DOS-u

Author: [IWPR Balkans](#)

Predsednik Vojislav Kostunica odbija pozive za uklanjanje Milosevicevih celnika iz redova vojske i policije.

Srpska prelazna vlada je pred raspadom nakon sto je predsednik Vojislav Kostunica odbio da iz sluzbe bezbednosti odstrani Miloseviceve saveznike.

Ministri Demokratske opozicije Srbije, DOS, i Srpskog pokreta obnove, SPO, prete da ce bojkotovati zasedanje vlade ukoliko sef republicke drzavne bezbednosti RDB, Rade Markovic ne dobije otkaz.

DOS, koja je podrzala predsednicku kandidaturu Kostunice, takodje poziva na uklanjanje nacelnika Generalstaba, Nebojise Pavkovic.

Kostunica, medjutim, i dalje odoleva pozivima za ukljanjanje ova dva Miloseviceva saveznika. "Siguran sam da nije zelja naroda da odstrani svakog pojedinca u razlicitim institucijama (armija i policija) samo zato sto su bili clanovi (Miloseviceve) Socijalisticke partije Srbije", izjavio je on proslog vikenda.

Stav jugoslovenskog predsednika pojacao je tenzije u redovima koalicije DOS-a i zbunio srpske birace.

Od pocetka novembra, DOS zahteva ostavku ova dva coveka. Jedan od lidera ove koalicije, Zoran Djindjic, rekao je da su se sve clanice DOS-a, ukljucujuci i Kostunicinu Demokratsku stranku Srbije, slozile da Markovica treba hitno ukloniti, dok je smena armijskog rukovodstva dogovorena na sastanku DOS-a jos 7. oktobra.

"Ne razumem Kostunicine motive. Svi lideri DOS-a su se slozili da Pavkovic i Markovic treba da idu", rekao je jedan od lidera DOS-a, Dragan Veselinov. "Sadasnji nacelnik Generalstaba i sef RDB predstavljaju veliku opasnost po mir u ovoj zemlji".

Pre nedavnog zasedanja Vrhovnog saveta odbrane, najvece savezne vojne vlasti, u Podgorici crnogorski predsednik Milo Djukanovic izjavio je da ce i on zahtevati ostavku Pavkovic zajedno sa nekoliko visih vojnih zvanicnika..

Medjutim, jedini zvanicni rezultat ovog sastanka bila je kratka izjava o poboljsanju bezbednosne situacije u Jugoslaviji. Pavkovic koji je prisustvovao ovom zasedanju, preziveo je navodno uz pomoc Kostunice.

Kostunica je izjavio 4. oktobra da bi vojno i RDB rukovodstvo trebalo smeniti nakon sto DOS formira vladu na saveznom i republickom nivou, to jest, posle decembarskih izbora.

"Smenjivanje na brzinu ljudi koji su na visokim polozejima u vojsci i policiji vodi destabilizaciji drzave", izjavio je Kostunica.

Izvori u Kostunicinoj stranci kazu da predsednik veruje da bi bilo kakvo brzo smenjivanje osoblja vodilo ka tome da razlicite interesne grupe unutar DOS-a imenuju svoje kandidate na visoke polozejne, sto je, po misljenju Kostunice, nezakonito. Medjutim, niko se iz DOS-a ne slaze sa predsednikom.

Objavljivanje liste za odstrel koju je Milosevicev rezim poslao sefovima vojske i policije u toku burnih dana oktobra, samo je jos povecalo ljutnju, narocito u vezi sa daljim Markovicevim ostajanjem u RDB.

"Postoje dokazi o tome da smo mogli biti likvidirani. Ne mozemo biti ravnodusni. Stoga zahtevamo da Markovica odmah uklone", izjavio je Djindjic.

Pavkovic je priznao da je primio listu sa oko 40 imena 5. oktobra sa zahtevom da oni koji se nalaze na njoj "nestanu do zore". Imena pojedinaca kao sto su Djindjic, Kostunica, Velimir Ilic, Vladan Batic, Nebojsa Covic i Momcilo Perisic, bila su zaokruzena sto je general shvatio kao smrtnu presudu.

Ljubodrag Stojadinovic, nekadasnji portparol Jugoslovenske narodne armije i vojno-politicki komentator, izjavio je da uklanjanje Pavkovica i njegove klike nece dovesti do destabilizaciji vojske. Stavise, ovakav potez ce voditi uklanjanju ostalih Milosevicevih lojalista i osloboditi vojnike od "opake ideologije kulta nekadasnjeg predsednika".

Jugoslovenski oficiri vec iskazuju svoje nezadovoljstvo armijskim vrhom. Na primer, dva pilota MiG-29 iz elitne eskadrile 127 "Vitezova", potpukovnici Slobodan Peric i Nebojsa Milutinovic, podigli su optuznicu protiv komandanta jugoslovenskog vazduhoplovstva, generala Spasoja Smiljanica, zato sto sto im je naredio da bez radara lete u borbene misije.

Peric takodje tvrdi da je Smiljanic javno pozvao oficire da glasaju za Milosevica dok je vrsio smotru ove eskadrile u Batajnici, uoci izbora zakazanih za 24. septembar.

Beogradski mediji zestoko su kritikovali odluku da se Pavkovicu i Markovicu dozvoli da ostanu na poloazaju. Urednik "Nedeljnog Telegrafa" Momcilo Djorgovic pozvao je Kostunicu da smeni Miloseviceve ljude iz armije i policije sto pre, da bi ocuvao jedinstvo DOS-a uoci decembarskih izbora.

Djorgovic je upozorio da "zli jezici" vec govore o tome da se Kostunica polako distancira od DOS-a i priblizava strukturama nekadasnjeg srpskog rezima.

Medjutim, izvor iz Kostunicine stranke odbacuje ove optuzbe. "Mediji su predaleko otisli", rekao je ovaj izvor. "Razumemo da svi zele smenu ljudi iz bivseg rezima. Podsecam vas da kao i svi ostali i Kostunica podrzava promene u armiji i RDB. Jedina razlika je da on veruje da do ovoga treba da dodje legalno kroz institucije sistema, cim se osnuje nova srpska vlada."

Nekoliko analiticara iz Beograda upozoravaju da razlicita misljenja povodom Markovica i Pavkovica ne treba previdjati. Ovaj raskol, tvrde oni, stetan je kao i opstrukciona politika Milosevicevih pristalica u prelaznoj vladi.

Iako pitanje ostavki vodi razjedinjavanju opozicije, analiticari tvrde, nuznost ce osigurati zajednistvo DOS-a sve do 23. decembra i uspostavljanja demokratije u Srbiji.

Dok pitanja oko toga ko ce komandovati armijom i policijom i dalje preokupiraju prelaznu vladu, vecinu Srba vise zanima da li bi prepirke oko komandovanja ovim institucijama mogle ugroziti zakon i red na ulicama.

Uprkos razmiricama, ministarstvo unutrašnjih poslova, MUP, koji vodi policiju, izgleda da efektivno obavlja sve poslove.

"Uprkos događajima koji okružuju službu državne bezbednosti i njenog sefa Markovica, odeljenje za javnu bezbednost normalno funkcioniše", izjavio je jedan policajac.

Posle izbora 23. decembra, on očekuje da će nova vlada smanjiti broj policije sa 100.000 na 50.000 ljudi, uglavnom odbacujući one koji ili nisu pokazali zadovoljavajuće rezultate ili su samo završili kratku obuku.

"Decentralizovaćemo policiju i sve će se svesti na nivo gradova i okruga", rekao je jedan policajac. "Formiraćemo neku vrstu zandarmerije unutar MUP koja će imati specijalnu namenu: kontrola granica, obezbeđenje javnih skupova, antiterorističke akcije i slično. Na taj način, obična policija postaje mnogo efikasnija.

"Popravićemo imidž srpskog policajca, počevši od uniforme do odnosa prema građanima. Vratimo poverenje građana."

Međutim, mnogi Srbi su još uvek skeptični. Milošević je deset godina aktivno mesao policiju sa kriminalnim elementima da bi izgradio svoju privatnu vojsku. Promena smera biće bolno spora i ne bez nasilja.

Daniel Sunter je redovni izvestac IWPR.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/kostunica-prkosi-dos-u>